

АНГЛОМОВНЕ НАВЧАННЯ В ХНМУ: СУЧАСНИЙ СТАН, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

МАТЕРІАЛИ
LI навчально-методичної конференції ХНМУ

Харків
ХНМУ
2018

2. Уматалиева К.Т. Развитие профессиональных и методических компетенций преподавателя колледжа в процессе повышения квалификации с применением современных технологий обучения [Текст] / К.Т. Уматалиева // Молодой ученый. – 2012. – № 3. – С. 419–423.

3. Васильева Н.В. Особенности преподавания неврологии иностранным студентам в Буковинском государственном медицинском университете / Н.В. Васильева // Вестник Российской военно-медицинской академии. Новое в преподавании. – 2014. – №1 (45). – С. 242–245.

4. Саушкина Е.А. Особенности создания учебно-методического комплекса по химии для иностранных студентов, обучающихся на языке-посреднике / Е.А. Саушкина, Н.Г. Голубева, С.Э. Могилевцева // Межд. журнал прикладных и фундаментальных исследований. – 2016. – № 4–1. – С. 264–265.

МОТИВАЦІЯ НАВЧАННЯ ЯК УМОВА СПРІЯННЯ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Садовниченко Ю.О., М'ясоєдов В.В., Пастухова Н.Л.

Серед цілей реформ медичної та освітньої галузей в Україні – підвищення якості підготовки випускників вищої школи. У цьому сенсі основним завданням закладу вищої освіти є стимулювання інтересу до навчання у такий спосіб, щоб метою студентів стало отримання диплома, підкріпленого міцними теоретичними й практичними знаннями. Сьогодні, коли доступ до інформації не викликає жодних труднощів, постає питання про мотивацію студентів закладів вищої освіти до постійного навчання й засвоєння знань. Мотиви – це мобільна система, на яку можна впливати. Навіть якщо вибір майбутньої професії студентом був зроблений не цілком самостійно і недостатньо усвідомлено, цілеспрямоване формування стійкої системи мотивів діяльності може допомогти майбутньому фахівцю в професійній адаптації та професійному становленні. Ретельне вивчення мотивів вибору майбутньої професії надає можливості коригувати мотиви навчання і впливати на професійне становлення студентів [6, 9].

Професійні мотиви домінують у студентів-медиків, які навчаються у своїй країні, при цьому навчання у соціокультурному середовищі медичного університету підвищує професійну мотивацію студентів, хоча й дещо змінює її структуру [2; 7]. Водночас мотивація до навчання в іноземних студентів старших курсів, період адаптації яких відбувався на підготовчих факультетах ВНЗ, може бути навіть вищою [4, 10].

Однак вивченню мотивації навчання іноземних студентів перших курсів медичних спеціальностей українських ВНЗ приділялося мало уваги. Тому метою дослідження стали особливості структури мотиваційного компоненту навчального процесу вітчизняних студентів та англомовних студентів і можливості використання його при вивченні медичної біології.

Дослідження проводилося на базі ХНМУ за допомогою методики діагностики навчальної мотивації студентів А.О. Реана та В.О. Якуніна [1]. Студентам було запропоновано оцінити у балах (1–5 балів) мотиви навчальної діяльності, що надавали можливості визначити співвідношення внутрішньої та зовнішньої мотивацій. Вибірку склали 156 студентів-громадян України (94 студенти спеціальності "Медицина" і 62 студенти спеціальності "Стоматологія"), а також 137 студентів VI та VII факультетів з підготовки іноземних студентів

(92 студенти спеціальності "Медицина" і 45 студентів спеціальності "Стоматологія").

Аналіз результатів дослідження засвідчив, що у більшості студентів переважала зовнішня мотивація. Найвищою вона була у вітчизняних студентів спеціальності "Медицина" (75,5 %), а найнижчою – в іноземних студентів спеціальності "Стоматологія" (62,2 %). Серед чинників зовнішньої позитивної мотивації домінували отримання диплома та схвалення родичами, особливо в іноземних студентів (31,4 та 25,5 %), а серед негативної – прагнення уникнути осуду та покарання за погане навчання.

Застосована методика надає можливість вивчити лише експліцитні мотиви [8], тоді як дослідження імпліцитних мотивів може провести лише спеціалізована психологічна служба. Тому рівень реальної мотивації навчання є дещо нижчим через неусвідомленість низки чинників або небажання виявляти їх, а в іноземних студентів, можливо, і через рівень їхньої загальної підготовки та знання англійської мови.

Мотивація навчання у студентів-медиків є динамічною характеристикою: зазнавати змін може як її рівень у цілому, так і структура, при цьому на старших курсах на перший план виходять професійні мотиви. Тому навчальний процес у медичному виші в цілому та викладачі зокрема мають значний вплив на формування мотивації навчання [2, 3, 5]. Основними компонентами підвищення мотивації студентів є особливості побудови плану та проведення занять, застосування технологій проблемного та особистісно орієнтованого навчання, імітаційної форми контекстного навчання, проведення олімпіад та наукових досліджень, особливо в контексті майбутньої професії [5]. Ці напрацювання повною мірою враховуються під час вивчення медичної біології англomовними студентами. Зокрема, задля стимулювання мотивації вивчення студентами-стоматологами спадкових хвороб людини відповідні лекції було перероблено з акцентом на медико-генетичні аспекти стоматології, а практичні заняття проведено у формі біологічного перфомансу.

Не залишаються поза увагою й загальні прийоми підвищення мотивації з боку викладачів: повага до студента, стимулювання на результат, а не на оцінку, мотивація особистим прикладом, дотримання власних обіцянок, формування позитивного ставлення до професії, надання студентам максимальної свободи вибору, публічна вмотивована похвала тощо.

Урахування рівня мотивації стало одним з елементів, які позитивно вплинули на результативність навчання студентів узагалі та іноземних зокрема. Так, якісна успішність англomовних студентів з дисципліни підвищилась у 2,6 рази (з 12 до 31 %) за останні чотири роки.

Таким чином, результативність навчання студентів з медичної біології значною мірою залежить від їхньої мотивації, рівень якої варто враховувати для формування навчальних груп та індивідуальної траєкторії професійного розвитку, а також при проектуванні та моделюванні педагогічного простору університету.

Література:

1. Бадмаева Н.Ц. Влияние мотивационного фактора на развитие умственных способностей : монография / Н.Ц. Бадмаева. – Улан-Удэ : Издательство ВСГТУ, 2004. – 280 с.

2. Есенкова Н.Ю. Взаимосвязь учебной мотивации и профессиональной направленности врача на этапе обучения в вузе : автореф. дис. ... канд. психологич. наук / Н. Ю. Есенкова. – Курск, 2010. – 26 с.
3. Иванченко О.З. Особливості навчальної мотивації студентів медичного факультету / О.З. Иванченко, О.З. Мельнікова, С.М. Малахова // Актуальні проблеми сучасної медицини. – 2017. – Т. 17, вип. 1 (57). – С. 268–271.
4. Ильченко С.І. Стан домінуючих мотивів навчання студентів на кафедрі пропедевтики педіатрії / С.І. Ильченко, Н.В. Мишина, А.О. Єфанова // Здоров'я дитини. – 2017. – Т. 12, № 2. – С. 188–192.
5. Косянчук Н.М. Формирование учебной мотивации студентов медицинского вуза // Н.М. Косянчук, А.В. Черных // Электронный научно-образовательный вестник "Здоровье и образование в XXI веке". – 2014. – Т. 16, № 9. – Режим доступа: <https://cyberleninka.ru/article/n/formirovanie-uchebnoy-motivatsii-studentov-meditsinskogo-vuza> (дата звернення 01.01.2018 р.). – назва з екрана.
6. Мормужева Н.В. Мотивация обучения студентов профессиональных учреждений / Н.В. Мормужева // Педагогика: традиции и инновации : материалы IV Междунар. науч. конф. (г. Челябинск, декабрь 2013 г.). – Челябинск : Два комсомольца, 2013. – С. 160–163. – Режим доступа: <https://moluch.ru/conf/ped/archive/98/4633/> (дата звернення 01.01.2018). – назва з екрана.
7. Паина Л.И. Специфика профессиональной мотивации студентов в социокультурной среде медицинского вуза / Л.И. Паина, В.В. Неволіна, Т.К. Самоделкина // Дискуссия. – 2014. – № 6 (47). – С. 86–90.
8. Сергеева О.М. Диагностика имплицитной и эксплицитной учебной мотивации студентов: оценка выраженности потребностей различных уровней по А. Маслоу // Вестн. Нижегород. ун-та им. Н.И. Лобачевского. Сер. Соц. науки. – 2006. – №1. – С. 86–94.
9. Хекхаузен Х. Мотивация и деятельность / Х. Хекхаузен. – 2-е изд. – Санкт-Петербург : Питер; Москва : Смысл, 2003. – 860 с.
10. Шинкаренко С.В. Мотивация как ведущий фактор учебно-профессиональной деятельности будущего врача / С.В. Шинкаренко, Р.Р. Аветисян, Р.Р. Абаева // Вестник АГУ. – 2017. – Вып. 1 (193). – С. 112–117.

ВИВЧЕННЯ ФІЛОСОФІЇ З АНГЛОМОВНИМИ СТУДЕНТАМИ В НЕПРОФІЛЬНОМУ ВНЗ: СКЛАДНОСТІ ТА ОСНОВНІ ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ

Сєдая Ю.С., Кучера Т.М.

Пошуки оптимальних шляхів якісного навчання іноземних студентів філософії – одна з центральних проблем сучасної теорії та практики викладання філософії як непрофільного предмета в медичному ВНЗ.

Абсолютно очевидним є те, що для багатьох фахівців сформоване критичне мислення має професійну значущість. Саме ця обставина й зумовлює необхідність розробки методичного забезпечення курсу філософії як способу формування критичного мислення в студентів.

Під методичним забезпеченням розуміємо аспект методичного управління навчальним процесом, що є одним з найважливіших засобів управління навчальною діяльністю студентів.